

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060102

DOM
2019-01-14
Stockholm

Mål nr
M 5828-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-05-22 i mål M 3430-17, se bilaga A

PARTER

Klagande

Sofiedals bevattningsförening

Motpart

1. B.S.

2. Västra Valbos Fiskevårdsområdesförening

3. Länsstyrelsen i Gävleborgs län

SAKEN

Bortledning av ytvatten från Valsjöbäcken på fastigheten XX i Gävle kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Länsstyrelsens i Gävleborgs län beslut den 14 december 2017 i Dnr 6412-2017.

Dok.Id 1459330

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Sofiedals bevattningsförening har yrkat att länsstyrelsens beslut ska fastställas.

Västra Valbos Fiskevårdsområdesförening har förklarat att Sofiedals bevattningsförening inte ska tillåtas göra ytvattenuttag ur Valsjöbäcken.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har vidhållit sitt tidigare ställningstagande att ytvattenuttaget i Valsjöbäcken kan godkännas med förelagda försiktighetsmått.

UTECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bevattningsföreningen har utöver vad som anförts i underinstanserna tillagt följande: Från den plats där de gör vattenuttaget och ned till den plats i Kungsbäcken där elfiske påvisat förekomst av öring är det fågelvägen cirka sju km och vattenvägen avsevärt längre. Längs denna sträcka sker tillflöden via bl.a. Kusbobäcken och Rökärrsbäcken. Detta minskar betydelsen av deras blygsamma uttag. Beståndet av öring i Kungsbäcken fortbestår trots vattenuttaget som skett sedan 1976. De har sedan start inte gjort uttag av vatten ur Valsjöbäcken efter augusti månads slut, vilket med marginal fredar öringens lekperiod. De har under sin 43-åriga existens haft en övergripande planering att begränsa vattenuttaget. Från den 1 juni 2018 är det 18 anslutna fastigheter som är uppdelade i fyra grupper. Dessa grupper tilldelas bevattningsdagar var fjärde dag. Därtill säkerställs ett maximerat vattenuttag av anläggningens kapacitet som är 3–5 m³ vatten per timme. Vattenuttaget kan anses som ett ringa uttag och det ligger även under de gränsvärden som länsstyrelsen uppställt.

Fiskevårdsområdesföreningen har anført bl. a. följande: Det pågår arbete i Gavleån med att anordna en faunapassage förbi Strömdalens kraftverk så att olika arter av fisk kan vandra både upp och nedströms förbi kraftverket. Valsjöbäcken/Kungsbäcken rinner ca. 600 m uppströms ut i Gavleån. Det kommer med säkerhet att ta något år att få projektet till sin fullbordan, det är dock den stora möjligheten att få in olika uppvandrande fiskarter både i Gavleån och tillrinnande vattendrag. Föreningen vill

under tiden få tillfälle att förbättra miljön för invandrande fisk. Därför föreslår föreningen att Sofiedals inte tillåts göra ytvattenuttag ur Valsjöbäcken.

Länsstyrelsen har yttrat sig i målet.

B.S. har beretts tillfälle till yttrande men har inte avhörts.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Reglerna om anmälningsskyldighet infördes eftersom tillståndsförfarandet för mindre vattenverksamheter upplevdes som onödigt betungande (prop. 2004/05:129 s. 69). Utgångspunkten är därmed att de i 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. (FVV) uppräknade vattenverksamheterna typiskt sett utgör sådana mindre vattenverksamheter för vilka det anses vara tillräckligt med ett förenklat förfarande. Tillsynsmyndigheten kan dock enligt 23 § första stycket 2 b FVV förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd om det behövs med hänsyn till verksamhetens påverkan på miljön eller enskilda intressen.

Vad gäller påverkan på enskilda intressen angavs vid införandet av reglerna om anmälningsskyldighet att en förutsättning för att en verksamhet kan bli anmälningsskyldig är att den inte har någon påverkan av betydelse på närliggande fastigheter och att denna påverkan inte är föremål för tvist. Vidare anfördes i förarbetena att om någon överenskommelse inte kan nås bör en tvist lösas av en miljödomstol och med civilrättsliga utgångspunkter eftersom sådana tvister inte kan avgöras i ett anmälningsskyldighetsärende (a. prop. s. 72).

Mot bakgrund av vad som sägs kan oenighet om en vattenverksamhet i sig inte anses innebära att ett anmälningsskyldighetsförfarande är uteslutet. Vad som sägs om enskilda intressen synes i stället främst ta sikte på sådana civilrättsliga frågor om tvångsrätt, ersättning och inlösen som tillsynsmyndigheten enligt 23 § andra stycket FVV särskilt ska beakta vid bedömningen av verksamhetens påverkan på enskilda intressen. Sådana tvister kan nämligen inte avgöras i ett anmälningsskyldighetsärende.

Vad gäller påverkan på miljön anges i ovan angiven proposition att de verksamheter där anmälningsplikt kan anses tillräckligt inte ska vara mer omfattande än att de berörda kan antas inte ha något att invända mot verksamheten. Om verksamheten kan antas medföra betydande påverkan på allmänna intressen får tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd (a. prop. s. 73).

Mark- och miljööverdomstolen anser den nu aktuella verksamheten, vilken med god marginal utgör en sådan anmälningspliktig verksamhet som anges i 19 § 9 FVV, innebär ett högst begränsat och kontrollerat bortledning av ytvatten ur Valsjöbäcken. Mark- och miljööverdomstolen anser även att de invändningar som förts fram, vilka i övrigt inte närmare har konkretiserats eller underbyggts med utredningar, inte är av den art och omfattning som utlöser tillståndsplikten.

Mark- och miljööverdomstolen delar sålunda länsstyrelsens bedömning att godta den anmälda verksamheten. De uppställda försiktighetsmåten framstår som rimliga och välavvägda. För det fall det i framtiden skulle framkomma att uppställda försiktighetsmått inte är tillräckliga, ankommer det på tillsynsmyndigheten att revidera dessa i ett nytt föreläggande. Med bifall till bevattningsföreningens överklagande ska därför mark- och miljödomstolens dom upphävas och länsstyrelsens beslut fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löf och Johan Svensson, referent, tekniska rådet Dag Ygland samt tf. hovrättsassessorn Kristina Dreijer.

Föredragande har varit Carlos Leal.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-05-22
meddelad i
Östersund

Mål nr M 3430-17

PARTER

Klagande

1. B.S.

2. L-E.W.

3. Västra Valbos Fiskevårdsområdesförening

Motpart

1. Länsstyrelsen i Gävleborgs län

2. Sofiedals bevattningsförening

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Gävleborgs läns beslut 2017-12-14 i ärende nr 6412-2017,
se **bilaga 1**

SAKEN

Ytvattenuttag i Valsjöbäcken på fastigheten XX i Gävle kommun

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avvisar L-E.W.s överklagande.
2. Mark- och miljödomstolen upphäver Länsstyrelsen i Gävleborgs läns beslut den 14 december 2017 i ärende nr 6412-2017, och förbjuder Sofiedals bevattningsförening att genomföra den anmälda vattenverksamheten.

Dok.Id 294337

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708 831 28 Östersund	Storgatan 6	063-15 06 00 E-post: mmd.ostersund@dom.se www.ostersundstingsratt.domstol.se	063-15 06 90	måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Efter inkomna synpunkter till Länsstyrelsen i Gävleborgs län (länsstyrelsen) avseende ytvattenuttag ur Valsjöbäcken i Gävle kommun, förelade länsstyrelsen den 31 augusti 2017 Sofiedals bevattningsförening att lämna in en anmälan om vattenverksamhet för vattenuttaget ur Valsjöbäcken. Den 27 september 2017 inkom föreningen med en anmälan om vattenverksamhet gällande ytvattenuttag ur Valsjöbäcken. Yttranden över anmälan inkom från Samhällsbyggnadsnämnden i Gävle kommun (nämnden), Gästrike Vatten AB (GVAB), L-E.W., B.S. och Västra Valbo fiskevårdsområdesförening (föreningen).

Nämnden anförde i sitt yttrande följande. Nämnden har följande invändningar mot den sökta vattenverksamheten: Överlag är uppgifterna i ansökan bristfälliga. I ansökan saknas bl.a. en beskrivning av förhållandena på platsen, vilka skyddsåtgärder som kommer vidtas, om det finns tidigare meddelade beslut/tillstånd för verksamheten eller om andra provningar genomförts. Innan beslut om tillstånd ges är nämndens bedömning att ansökan behöver kompletteras med ytterligare uppgifter om vattenuttaget. Vattenuttaget sker på gränsen till sekundär skyddszon för Gävle-Valboåsens vattenskyddsområde. Syftet med skyddsområdet är att förhindra verksamheter och åtgärder som kan medföra risk för förorening av grundvattnet eller att tillgången på grundvatten minskar inom området. All verksamhet som sker på platsen måste ske med stor försiktighet. I ärendet bör man beakta vilken påverkan vattenuttaget har på Valsjöbäcken, vattentäkten och omgivningen. Vattenuttaget får inte bli större än att det inte ger någon betydande påverkan på vattentäkten och naturvärdena i Valsjöbäcken. Till Gata och Park har det kommit in synpunkter från allmänheten som vill att vattenuttaget ska upphöra eftersom flödet i Valsjöbäcken är mycket lågt under sommaren. GVAB bör få möjlighet att yttra sig i ärendet.

GVAB anförde bl.a. följande. Området där bevattning genom vattenuttag från Valsjöbäcken sker ligger inom sekundär skyddszon för Gävle-Valboåsens vattenskyddsområde. Alternativa bevattningsmetoder där man nyttjar annat vatten än dricksvatten till bevattning är något mycket positivt. Dock kan den omfattande bevattningen med stora mängder ytvatten i vattenskyddsområdet ha en negativ

påverkan på vattenkvaliteten i vattentäkten. Risk för negativ påverkan påverkas av markens genomsläplighet, avstånd till huvudmagasinet och hur stor andel av bevattningen som tillgodogörs av växtlighet (och/eller avdunstning). I det aktuella området är marken generellt genomsläpplig men i utkant av huvudmagasinet. Begränsad bevattning i området utgör en liten risk för vattentäkten. Det är dock viktigt att uttaget för bevattning begränsas och att bevattningen endast utförs då växtligheten kan ta upp vatten.

B.S., L-E.W. och föreningen anförde sammanfattnings-vis att vattenuttaget måste upphöra.

I beslut den 14 december 2017 godtog länsstyrelsen, med vissa föreskrivna försiktighetsmått, det anmälda vattenuttaget.

YRKANDEN M.M.

B.S., L-E.W. och föreningen har, såvitt måste förstås, yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva länsstyrelsens beslut och förbjuda den anmälda vattenverksamheten.

Sofiedals bevattningsförening har motsatt sig ändring.

Länsstyrelsen har vidhållit sitt beslut.

UTVECKLING AV TALAN

B.S.

Han äger jordegendomar kring Åby Gård i Valbo. Sommartid är han i stort behov av vatten från Valsjön eftersom hans grödor kräver stora vattenmängder. Han har förundrats över den ringa vattenmängd som bäcken haft de senaste åren. Nu har han förstått att de har bildat en vattenförening i Sofiedal som tömmer bäcken på vatten 3,5 kilometer uppströms. Detta innebär att vattnet aldrig når hans jordbruksfastighet vid Åby Gård. Slangen är placerad vid Forsen i Sofiedal vid XX som ägs av Gävle kommun. Utan att ha något tillstånd bevattnar de gräsmattorna

till 17

fastigheter. Alla berörda markägare måste få en chans att yttra sig innan vidare uttag görs i bäcken.

Föreningen

Valsjöbäcken rinner från Valsjön och passerar föreningens område in i Nedre Gavleåns fiskevårdsområdesförening, samt utmynnar i Gavleån vid Kungsbäck väster om Gävle. Där finns en liten skyddsvärd stam av öring som kan vandra uppströms till Åby där en damm spärrar vidare vandring. Av anmälan om vattenverksamhet framgår inget under punkten 8, d.v.s. beskrivning av och påverkan på miljön. En översyn bör göras från Valsjön och ut till Gävle. Föreningen funderar på att göra en undersökning efter ytvattenuttag utan ”tillstånd” efter Valsjöbäcken. De kommer säkert att hitta några. Därför bör något tillstånd inte utfärdas för närvarande.

L-E.W. och fortsatt utveckling av talan för föreningen

Det har framkommit att två stycken vattenföreningar finns i området. Ett tretiotal fastighetsägare pumpar upp vatten ur Valsjöbäcken. Pumpen ligger ännu kvar och 30 meter bort finns ytterligare en slang i bäcken. Avtappningen av vattnet sker vid Forsen i Sofiedal och påverkar vattenflödet hela vägen in mot Gävle. Ett antal jordägare nedströms mot Gävle är berörda. Tillstånd saknas. Alla berörda markägare måste få en chans att yttra sig innan vidare uttag görs i bäcken.

Sofiedals bevattningsförening

Av överklagandena framgår att jordägare nedströms Valsjöbäcken inte haft problem med vattentillförsel till sina egendomar förrän de senaste åren. Dessa problem kan inte vara kopplade till Sofiedals bevattningsförenings vattenuttag. Förut har bäcken torkat ut, men då har det skett långt före de uttag som Sofiedals bevattningsförening gjort. Deras uttag påverkar inte jordägarnas behov. Det är bättre (miljövänligare) att ta vatten ur bäcken än att använda dricksvatten till bevattning.

Länsstyrelsen

Av det överklagade beslutet framgår att det anmälda vattenuttaget är litet i förhållande till bäckens medelvattenföring. Med hänsyn till detta och att uttaget pågått under längre tid bedömde länsstyrelsen att det inte var nödvändigt att skicka anmälan på remiss till samtliga (ca 50-talet) fastighetsägare nedströms bäcken.

Enligt 11 kap. 11 § miljöbalken krävs inte tillstånd eller anmälan för vattentäkt för en- eller tvåfamiljsfastigheters eller jordbruksfastigheters husbehovsförbrukning. Av naturvårdsverkets handbok 2008:5 om vattenverksamhet framgår att bevattning av en trädgård som huvudsakligen är avsedd för eget behov omfattas av undantaget och att det alltså inte krävs tillstånd för sådant uttag. Länsstyrelsen tolkar detta som att bevattning av mindre privata trädgårdar i sig inte ifrågasätts och ser positivt på att vattenuttaget sker reglerat i och med en bevattningsförening. I handboken framgår även att bevattning av grödor inte räknas till jordbruksfastigheters husbehovsförbrukning. När det gäller B.S.s överklagan vill länsstyrelsen påpeka att det inte finns något tillstånd för uttag av vatten för bevattning av grödor på jordbruksmarker efter Valsjöbäcken.

Det uttag som länsstyrelsen godkänt i sitt beslut innebär enligt länsstyrelsens bedömning inte att allt annat uttag ur bäcken omöjliggörs. Det är dock viktigt att uttag i bäcken regleras genom tillstånd/anmälan så att det samlade uttaget ur bäcken inte får betydande negativa effekter på vattenmiljön. Länsstyrelsen anser att det överklagade beslutet är ett steg i rätt riktning. Eftersom det till länsstyrelsen kommit in uppgifter om ett flertal både större och mindre vattenuttag i Valsjöbäcken avser länsstyrelsen att bedriva tillsyn av vattenuttag för att få uppfattning om omfattning av vilka uttag som finns i bäcken utan tillstånd.

Länsstyrelsen anser att det beviljade vattenuttaget är väl kontrollerat genom de krav som ställs i det överklagade beslutet. Länsstyrelsen anser att Sofiedal bevattningsförenings uttag, som är reglerat i både tid, flöde och uttagsvolym, inte kommer att medföra att några naturvärden i området kommer att påverkas negativt.

ÖVRIGT

Mark- och miljödomstolen har i ett föreläggande daterat den 16 januari 2018 förelagt L-E.W., vid äventyr av avvisning, att senast den 6 februari 2018 förklara på vilket sätt han berörs av det överklagade beslutet. L-E.W. har inkommit med yttrande avseende bl.a. var avtappningen av vattnet sker, men inte angett hur han berörs av det överklagade beslutet.

SKÄL

L-E.W.s klagorätt

I 16 kap. 12 § miljöbalken stadgas bl.a. att överklagbara domar eller beslut får överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot. Av utredningen i målet framgår inte hur L-E.W. berörs av beslutet. Med beaktande härav och då L-E.W. inte inkommit med något som styrker hans klagorätt finner mark- och miljödomstolen att hans överklagan ska avvisas.

Vattenverksamheten

Enligt 11 kap. 9 § miljöbalken är huvudregeln att det krävs tillstånd för vattenverksamhet, men i den mån det är särskilt föreskrivet är det enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken tillräckligt att vattenverksamheten har anmälts innan den påbörjas. I 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. finns en uppräkningslista över anmälningspliktiga vattenverksamheter. Enligt punkten 9 i nämnda paragraf utgör bortledning av högst 600 kubikmeter ytvatten per dygn från ett vattendrag, anmälningspliktig vattenverksamhet.

Länsstyrelsen har i sitt yttrande till mark- och miljödomstolen hänvisat till bl.a. 11 kap. 11 § miljöbalken och anfört att något tillstånd eller anmälan inte behövs avseende vattentäkt för en en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets husbehovsförbrukning eller värmeförsörjning. Mark- och miljödomstolen konstaterar att 11 kap. 11 § 1 miljöbalken undantar sådana nyss beskrivna vattentäkter från tillståndsplikt. Enligt domstolens uppfattning är det dock i detta mål inte fråga om en vattentäkt för ett en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets

husbehovsförbrukning eller värmeförsörjning, utan om ytvattenuttag för bevattning av rabatter, trädgårdsland och gräsmattor till 24 fastigheter. 11 kap. 11 § miljöbalken kan därför inte tillämpas i detta mål.

Enligt 11 kap. 12 § miljöbalken krävs inte tillstånd eller anmälan om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens påverkan på vattenförhållandena. Det ska alltså vara *uppenbart* för att tillstånds/anmälningsplikten ska falla bort. Om det föreligger tveksamheter om verksamhetens påverkan på allmänna eller enskilda intressen så är det inte uppenbart att dessa inte skadas. Beviskravet är mycket starkt.

I 23 § första stycket 2 b förordningen om vattenverksamhet m.m. anges att tillsynsmyndigheten kan, med hänsyn till verksamhetens påverkan på miljön eller enskilda intressen, bedöma att verksamheten måste tillståndsprövas. När det gäller frågan om vattenverksamheten behöver tillståndsprövas med hänsyn till påverkan på enskilda intressen framgår av prop. 2004/05:129 s. 72 att en förutsättning för att en verksamhet kan bli anmälningspliktig är att den inte har någon påverkan av betydelse på närliggande fastigheter och att denna påverkan inte är föremål för tvist.

Enskilda intressen och civilrättsliga frågor behandlas inte i anmälningsärenden. Det kan handla om frågor om ersättning på grund av intrång, oförutsägbar skada eller skadeförebyggande åtgärder som eventuellt uppkommer i ett anmälningsärende. Dessa frågor måste verksamhetsutövaren och berörd sakägare komma överens om utanför anmälningsförfarandet. Om parterna inte kommer överens kan ärendet inte hanteras som en anmälan utan kräver istället ett tillstånd.

Av länsstyrelsens handlingar, samt vad som framkommit under mark- och miljödomstolens handläggning av målet, framgår att det finns synpunkter och farhågor gällande vattenuttagets påverkan på enskilda intressen och miljön. Mark- och miljödomstolen konstaterar att påverkan på naturmiljön av ett vattenuttag beror på var uttaget görs och hur stort det är. I små vattendrag kan redan ett relativt litet uttag få stor negativ påverkan. Av handlingar i målet framgår att

upprepade anmälningar från allmänheten inkommit till både kommunen och länsstyrelsen avseende vattenuttag i Valsjöbäcken. Vidare framgår av yttranden till länsstyrelsen att vattenuttaget sker på gränsen till sekundär skyddszon för Gävle-Valboåsens vattenskyddsområde. Det har även framställts invändningar mot att vattenuttaget medför att vattnet inte når jordbruksfastigheter längre nedströms, samt farhågor gällande påverkan på en skyddsvärd stam av öring.

Sammanfattningsvis anser mark- och miljödomstolen att det s.k. uppenbarhetsrekvisitetet i 11 kap. 12 § miljöbalken inte kan anses uppfyllt. Länsstyrelsens beslut att godkänna anmälan, med föreskrivna försiktighetsmått, ska därför upphävas och föreningen förbjudas att genomföra den anmälda vattenverksamheten till dess annat beslutas eller tillstånd härtill meddelats av mark- och miljödomstol.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 2** (DV427)

Överklagande senast den 12 juni 2018. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Karin Johnsson Ryd

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Karin Johnsson Ryd, ordförande, och tekniska rådet Lars Edlund. Föredragande har varit beredningsjuristen Ewa Holmberg.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.